

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya tarafından yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim. 28.03.2024

Gülcan Kış
Mersin Milletvekili

6 Şubat depremlerinin üzerinden 1 yıl geçmesine rağmen barınma sorunu başta olmak üzere, bölgede ki birçok sıkıntı hala çözülememiştir. Kış aylarının da gelmesiyle barınma ve ısınma sorunları artarak devam etmektedir. Deprem bölgelerinde kurulan konteyner ve çadırlarda ısınma amacıyla kullanılan elektrikli aletlerden kaynaklı yangınlar giderek çoğalmıştır. Depremden kurtulan vatandaşlarımız ise, maalesef çıkan bu yangınlarda hayatlarını kaybetmektedirler. Son olarak, Hatay'da bir prefabrik evde çıkan yangında iki çocuk, elektrikten çıkan yangından dolayı yaşamını yitirmiştir. Afet bölgesinde çıkan bu yangınlarda hayatını kaybedenlerin sayısının artması ise, elektrik verilen tüm tesisatlar için deprem bölgesinde mevzuata aykırı uygulamalar yapıldığını işaret etmektedir.

Deprem sonrası kurulan prefabrik evler, konteynerler ve çadırlarda mevzuata aykırı, ölüme davetiye çıkaran uygulamalar gündeme gelirken, uzmanlar, olası bir İstanbul depremi sonrası da güvenlik önlemlerinin yetersiz olması nedeniyle çok sayıda yangın çıkacağı uyarısını yapmaktadırlar. Yani, Türkiye'nin deprem konusunda öne çıkan iki sorunu; deprem sonrası çıkabilecek yangınlara karşı hazırlıksız olunması, hem de deprem sonrası kurulan geçici barınma alanlarında mevzuata aykırı sağlanan elektrikten çıkan yangınlardır.

Uzmanlar, Türkiye'deki binaların yüzde 95'inin deprem sonrası yangınlara karşı hazırlıksız olduğunu vurgulamaktadırlar. Depremlerde, yangına karşı en yüksek risk taşıyan bölgeler, bina ve tesisatların eski, binaların sık, yolların dar olduğu bölgeler olarak açıklanmıştır.

Türkiye için sık sık büyük deprem uyarısı yapılırken, olası bir afette, mesela İstanbul'da yaşanacak bir depremde, yaşanacak yangın ve patlamalar için ne gibi tedbirler alındığı da bilinmemektedir. Yalnızca olası bir İstanbul depreminde bile, elektrik, doğalgaz ile ısınma başta olmak üzere, pişirme araçlarından kaynaklanacak çok sayıda yangın ve patlama oluşacağı uzmanlar tarafından gündeme getirilmektedir.

6 Şubat depremlerinin hemen ardından Elektrik Mühendisleri Odası, geçici barınma alanlarının elektrik ihtiyaçlarının karşılanması adına, kullanılacak elektrik tesisatının can ve mal güvenliği açısından ilgili mevzuat ve standartlar doğrultusunda tesis edilmesi uyarısını yapmış ve konuyla ilgili defalarca detaylı açıklamalarda bulunmuştur. Hükümet yetkililerinin sorumluluğunda ki denetim, planlama ve altyapıdaki yetersizliği acı bir şekilde görmeye devam ediyoruz.

Konuyla ilgili mevzuat ve düzenlemeleri hatırlatan mühendisler, deprem bölgesindeki geçici barınma alanlarında elektrik tesisatları konusunda dikkate alınması gerekenleri her fırsatta hatırlatmaktadırlar.

Bu konuda tüm tesisat uygulamaları, binalar, deprem öncesi ve sonrası olmak üzere incelenmeli ve ilgili oda, kurum ve kuruluşlar ile acilen iş birliği yapılmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Hatay'da prefabrik evde çıkan yangında ihmali olanlar tespit edilmiş midir? Deprem bölgesindeki prefabrik evler, çadırlar, konteynerlerde, elektrik tesisatları kurulurken ilgili mevzuat ve düzenlemeler dikkate alınmış mıdır? Yönetmelik ve standartlara uygun kurulmuş mudur? Gerekli güvenlik önlemleri sağlanmış mıdır?
2. Konteyner veya çadırların elektrik tesisatı için ne kadar elektrik yüküne ihtiyacı olduğu belirlenmiş midir? Bu yük hesaplanarak, elektrik tesisatının kapasitesi belirlenmiş midir?
3. Elektrik tesisatının, hava koşullarından etkilenmesine karşı, elektrik tesisatı için uygun koruma yöntemleri uygulanmış mıdır? Elektrik tesisatının kurulumu, bakımı yetkililer, elektrik mühendisleri tarafından mı yapılmıştır?
4. Elektrik Mühendisleri Odası'nın, deprem bölgesine kurulacak çadır ve konteyner kentlere güvenli biçimde elektrik verilebilmesi için göreve hazırız çağrısı ve yazılı başvurusu dikkate alınmış mıdır?
5. Türkiye'de ki binaların yüzde 95'inin deprem sonrası çıkabilecek yangınlara karşı hazırlıksız olduğu doğru mudur? Olası bir deprem sonrası binalarda yangınlardan korunmak için alınan tedbirler nelerdir?
6. Olası bir İstanbul depremi kamuoyunun gündeminde iken, deprem sonrası alınacak önlemler gereği, İstanbul'da yaşanacak yangın ve patlamalar için herhangi bir önlem alınmış mıdır? Doğalgaz, elektrik, ısıtma kazanları, jeneratörler ve gaz tesisatları için erken uyarıcı ve gaz/akım kesici sistemler uygulanacak mıdır?